

Датум: 31. 3. 2020. године

Број: Ои-К-СА-55/20

Федерална управа цивилне заштите

Федерални штаб цивилне заштите

fucz@fucz.gov.ba

Републичка управа цивилне заштите Републике Српске

Републички штаб за ванредне ситуације

ucz@rucz.vladars.net

Федерално министарство здравства

amra.karic@fmz.gov.ba

Федерално министарство рада и социјалне политике

info@fmrsp.gov.ba

Министарство здравља и социјалне заштите Републике Српске

ministarstvo-zdravlja@mzsz.vladars.net

Удружење послодаваца Федерације Босне и Херцеговине

info@upfbih.ba

Унија удружења послодаваца Републике Српске

unija.uprs@blic.net

Кантонални кризни штабови - свим

**Предмет: Препоруке Омбудсмана за људска права Босне и Херцеговине у вези са
заштитом људских права рањивих категорија грађана, доставља се**

Поштовани,

У смислу члана 1. став 1. Закона о омбудсману за људска права Босне и Херцеговине, Институција омбудсмана је независна институција успостављена у циљу промоције добре управе и владавине права, заштите права и слобода физичких и правних лица, како је гарантовано Уставом Босне и Херцеговине и међународним споразумима који се налазе у додатку Устава, која ће с тим у вези надгледати активности институција Босне и Херцеговине, њених ентитета и Брчко дистрикта.

У циљу заштите права и слобода рањивих категорија грађана, овим путем истичемо следеће:

Уважавајући до сада издате наредбе Федералног штаба цивилне заштите Федерације БиХ, Републичког штаба за ванредне ситуације Републике Српске, као и кантоналних кризних штабова, водећи се упутствима и препорукама стручњака из области јавног здравства, сматрамо неопходним указати на потребу повећаног надзора и предузимања што ефикаснијих мјера у односу на ризичне и осјетљиве групе грађана (старије особе, лица с инвалидитетом, дјецу, самохране родитеље), те особе које због хроничних обољења, аутоимуних болести и/или других здравствених тешкоћа спадају у ризичну групу грађана.

Уз пуно уважавање свих предузетих активности у циљу сузбијања ширења епидемије COVID-19, Омбудсмани за људска права Босне и Херцеговине овим путем истичу да сви надлежни органи имају повећану одговорност према рањивим категоријама становништва, те охрабрујемо надлежне органе да предузму одговарајуће мјере као што су организовање радног процеса у циљу заштите особа с инвалидитетом, омогућавање одржавања контакта дјецe с родитељем с којим не живи, без обзира на постојећу забрану кретања за млађе од 18 година и слично, појачан надзор особа старијих од 65 година, у смислу њихових потреба за храном и лијековима и слично.

Омбудсмани Босне и Херцеговине препоручују послодавцима да омогуће рад од куће у свим ситуацијама у којима је то могуће за особе с инвалидитетом, родитеље дјецe и одраслих с потешкоћама у развоју, односно особе које се брину за њих као и самохране родитеље. Уколико није могуће организовати рад од куће у појединим случајевима препоручујемо да се омогуће најпримјеренији услови који ће осигурати заштиту здравља и превенцију.

Уважавајући намјеру надлежних власти да прописивањем одређених ограничења сузбију ширење епидемије COVID-19 истовремено желимо истаћи да рестриктивна ограничења у односу на одређене рањиве категорије могу довести то одређених посљедица по њих. Ово се првенствено односи на забрану контаката с блиским сродницима за особе с инвалидитетом, односно за особе које су смјештене у установе социјалне заштите, као и онемогућавање одржавања контаката дјетета с родитељем с којим не живи. С тим у вези, преносимо став специјалне извјеститељке Уједињених нација за права особа с инвалидитетом, која сматра да: *“Ограничавање контаката с блиским особама оставља лица с инвалидитетом у потпуности незаштићене од било којег облика насиља или занемаривања у институцијама.”*

Надаље, старе и изнемогле особе, као и лица с инвалидитетом, често не могу самостално функционисати и приморане су да користе различите облике подршке као што је достава хране, лијекова, различите облике асистенције, те сходно томе сматрамо да је неопходно размотрити могућност и уложити додатне напоре да се свим наведеним категоријама омогући наставак пружања услуга. Особама које пружају помоћ и подршку потребно је обезбиједити заштитну опрему.

У данима када надлежни органи власти свих нивоа интензивно раде на сузбијању ширења епидемије COVID-19, неопходно је особама с потешкоћама, посебно глумим и наглумим особама омогућити несметан приступ информацијама, односно препорукама кризних штабова. С тим у вези, препоручујемо да најважније препоруке и информације буду доступне на знаковном језику.

Омбудсмани Босне и Херцеговине сматрају да једино заједничко дјеловање грађана и надлежних власти може допринијети сузбијању ширења COVID-19, те овим путем охрабрујемо надлежне органе власти да предузму све потребне мјере, с тим да предузете мјере буду пажљиво одмјерене и минималне за заштиту јавног здравља, посебно рањивих категорија грађана.

Омбудсмени Босне и Херцеговине
проф. др Љубинко Митровић, с.р.
др Јасминка Џумхур, с.р.
Нивес Јукић, с.р.

Достављено:

- у наслову
- у евиденцију